

Årsredovisning 2020

Kultur- och folkbildningsnämnden

Personal och organisation

Tärna folkhögskola

Personalen på Tärna har under året visat på ett stort engagemang och vilja att ställa om verksamheten till följd av pandemin. En snabb omställning till distansundervisning och nya arbetssätt för att kunna bibehålla en bra kvalitet på undervisningen etablerades under kort tid under våren. Servicepersonalen tog fram nya rutiner för att minska smittspridningen och skapade möjligheter att hålla internatet öppet för de som hade behov av bostad. Deltagare med särskilda behov av stöd har kunnat erbjudits hjälp på delvis nya sätt. Året blev på många sätt annorlunda mot den planering som verksamheten hade gjort, men trots de nya förutsättningarna har verksamheten löpt på bra.

Två av skolans kokar var med och tillverkade plastförkläden till Region Västmanland. Personalen var med från projektets början, 28/4 och har jobbat med detta på heltid fram till semestern i slutet av juni.

All personal på Tärna har tagit ett stort ansvar under året för att noggrant följa de riktlinjer som Folkhälsomyndigheten har rekommenderat.

Sjukfrånvaro/rehabiliteringsärenden

Sjukfrånvaron har ökat något sedan föregående år. Det beror på fler antal rehabiliteringsärenden samt en långtidsjukskrivning. Dessa är inte arbetsrelaterade.

Sjukfrånvaro % (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående År	Innevarande År
Total sjukfrånvaro	4,7	5,7
- varav korttidsjukfrånvaro, dag 1-14	3,1	3,6
- andel långtidsfrånvaro över 60 dagar	25,3	16,4
Män	1,8	2,1
Kvinnor	6,2	7,5
Anställda -29 år	2,4	2,6
Anställda 30-49 år	3,1	8,0
Anställda 50 år-	5,8	4,5

Antal rehabiliteringsärenden (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående år	Innevarande år
Antal rehabiliteringsärenden	3	6
Varav avslutade rehabiliteringsärenden	3	5

Arbetsmiljöavvikelse

Verksamheten har haft två arbetsmiljöavvikelser under året, en negativ händelse/olycka samt en risk/iakttagelse. Dessa händelser har åtgärdats.

Kultur och ideell sektor

Medarbetarenkäten visade mycket positiv utveckling inom hela verksamheten. Inom områdena delaktighet, socialt klimat, lärande i arbetet, återkoppling, medarbetarskap och ledarskap låg siffrorna på över 80 av 100.

Hela verksamheten har på grund av coronapandemin ställt om och de medarbetare som kunnat arbeta hemifrån har till största del gjort det. Karlsgatan 2 har varit öppet under året, men stängdes när nya restriktioner kom i slutet av november. Även personal från Kultur och ideell sektor deltog i tillverkningen av plastförkläden under våren och har funnits tillgängliga för att stötta upp i andra delar av Regionala utvecklingsförvaltningen under den mest intensiva krisfasen.

Sjukfrånvaro/rehabiliteringsärenden

Sjukfrånvaron har ökat något jämfört med föregående år vilket går att härleda till långtidsfrånvaro.

Länsmuseet hade en långtidssjukskrivning 100% under nästan hela året och en på 100% främst under första halvåret. Dessa är icke-arbetsrelaterade. Museet har även haft en sjukskrivning som är arbets- och utmattningsrelaterad. Plan för återgång i arbete är upprättad och mot slutet av 2020 var alla långtidssjukskrivna i tjänst 25%, 75% samt 100%.

Kulturservice hade två långtidssjukskrivna, under en period på ca 6 månader och med succesiv återgång till arbetet. Båda var åter i tjänst på heltid till årsskiftet. Ingen av dessa sjukskrivningar är arbetsrelaterade.

Sjukfrånvaro % (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående År	Innevarande År
Total sjukfrånvaro	7,6	8,3
- varav korttidssjukfrånvaro, dag 1-14	3,5	2,9
- andel långtidsfrånvaro över 60 dagar	35,2	45,7
Män	11,5	10,6
Kvinnor	6,1	7,3
Anställda -29 år	2,7	1,6
Anställda 30-49 år	4,6	6,6
Anställda 50 år-	10,2	10,6

Antal rehabiliteringsärenden (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående år	Innevarande år
Antal rehabiliteringsärenden	13	12
Varav avslutade rehabiliteringsärenden	11	8

Arbetsmiljöavvikelse

Verksamheten har haft femton arbetsmiljöavvikelser under året, varav en om hot och våld. Samtliga är åtgärdade.

Ekonomi

Utfallet för perioden januari till december för verksamheterna Kultur och ideell sektor och Tärna folkhögskola landar på ett positivt resultat om + 122 tkr. Kultur och ideell sektors resultat är +126 tkr och Tärnas resultat inklusive mobilitetsstödet är -249 tkr varav Tärnas resultat är + 84 tkr och mobilitetsstödet -333 tkr.

Tärna folkhögskola

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202012	Budget 202001- 202012	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Försäljning av utbildning	1 147	900	247	1 085	900	900
Hysesintäkter samt övr fastighetsintäkter	778	995	-217	833	995	951
Försäljning av tjänster	0	0	0	1	0	0
Försäljning av material och varor	1 265	1 770	-505	1 661	1 770	1 520
Regionersättning	10 172	10 054	118	10 247	10 054	10 054
Specialdestinerat statsbidrag	9 829	9 169	660	8 905	9 169	9 626
Övriga intäkter	1 389	2 120	-731	2 190	2 120	1 696
Intäkter	24 581	25 008	-427	24 922	25 008	24 747
Löner	-9 265	-9 982	717	-9 188	-9 982	-9 914
Sociala avgifter	-4 293	-4 636	343	-4 259	-4 636	-4 605
Övriga arbetskraftskostnader	-329	-155	-174	-284	-155	-353
Personalkostnader	-13 886	-14 773	886	-13 731	-14 773	-14 872
Utbildning, kultur mm	-2 224	-1 891	-333	-2 896	-1 891	-1 518
Lämnade bidrag	-54	0	-54	0	0	-54
Övriga kostnader i kkl 5	-1 117	-1 370	253	-1 544	-1 370	-1 120
Kostnader för material, varor och tjänster	-3 395	-3 261	-134	-4 439	-3 261	-2 692
Lokalkostnader	-5 299	-5 033	-266	-5 212	-5 033	-5 264
Annonser, information och Reklam	-261	-300	39	0	-300	-332
Telekommunikation	-56	-50	-6	-53	-50	-50
Datorutrustning	-232	-193	-39	-244	-193	-193
IT-konsulttjänster	-366	-366	-0	-441	-366	-366
Serviceavtal/Datakommunikation	-67	-80	13	-70	-80	-80
Övriga tjänster	-121	-169	48	0	-169	-115
Övriga kostnader i kkl 6+7	-632	-556	-76	-2 274	-556	-556
Avskrivningar	-162	-207	45	-134	-207	-207
Övriga verksamhetskostnader	-7 197	-6 954	-243	-8 429	-6 954	-7 163
Finansiella kostnader	-18	-20	2	-20	-20	-20
Finansiella intäkter och kostnader	-18	-20	2	-20	-20	-20
Summa Kostnader	-24 497	-25 008	512	-26 620	-25 008	-24 747
RESULTAT	84	0	85	-1 698	0	-0

Kommentarer kring avvikelser mot budget, Tärna:

- Högre intäkter för försäljning av utbildning vilket avser Mobilitetsersättning för elever som inte är folkbokförda i Västmanland, + 247 tkr
- Lägre hyresintäkter pga Covid 19 då alla kortkurser under våren varit inställda -217 tkr

- Lägre intäkter för material och varor vilket avser försäljning av färdiglagad mat -505 tkr
- RS-anslag, ersättning för sjuklönekostnader pga Covid-19, +118 tkr
- Högre statsbidrag än budgeterat vilket främst beror på ny utbildning Akutsjukvård +660 tkr
- Lägre övriga intäkter vilket avser SMF- och Etableringskurser samt ökade intäkter vilket beror på justering av felaktig ram -731 tkr
- Lägre personalkostnader vilket främst beror på att kortkurser och sommarkurser varit inställda under våren och sommaren +886 tkr
- Lägre övriga kostnader i kkl 5 vilket avser lägre kostnader för livsmedel +253 tkr
- Lokalkostnaderna högre än budgeterat vilket beror på fel underlag från Fastighet i budgetarbetet -266 tkr

Arbetad tid

Antal ÅA är 23 st jämfört med 24 föregående år. Personalkostnaderna är inte helt jämförbara med föregående år då viss omfördelning av personalbudget är gjord. 1,05 tjänst är borttagen från personalbudgeten då tjänsten köps in externt och redovisas nu under Tjänster för utbildning och kultur. 2019 fanns även en person anställd på s.k. extratjänst med full finansiering från Arbetsförmedlingen som nu inte finns kvar.

Investeringsredovisning

Verksamheten har under året investerat för 96 tkr varav inköp av datorer med tillbehör 56 tkr, övriga maskiner och inventarier 40 tkr.

Kultur och ideell sektor

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202012	Budget 202001- 202012	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Försäljning av utbildning	2 893	1 061	1 832	3 274	1 061	1 661
Hysesintäkter samt övr fastighetsintäkter	40	125	-85	141	125	125
Försäljning av tjänster	-0	26	-26	0	26	26
Försäljning av material och varor	309	220	89	308	220	320
Regionsättning	74 694	74 523	171	73 341	74 523	74 523
Specialdestinerat statsbidrag	35 440	32 482	2 958	33 950	32 482	32 482
Personalanknutna statsbidrag	1 867	1 762	105	0	1 762	1 792
Övriga intäkter	10 912	4 832	6 080	10 449	4 832	4 621
Intäkter	126 154	115 031	11 123	121 464	115 031	115 550
Löner	-18 490	-17 692	-798	-17 027	-17 692	-18 230
Sociala avgifter	-8 283	-8 218	-65	-7 623	-8 218	-8 468
Övriga arbetskraftskostnader	-413	-544	131	-581	-544	-399
Personalkostnader	-27 186	-26 454	-732	-25 231	-26 454	-27 097
Utbildning, kultur mm	-3 275	-2 393	-882	-3 511	-2 393	-2 350
Lämnade bidrag	-72 517	-66 633	-5 884	-68 908	-66 633	-66 864
Övriga kostnader i kkl 5	-383	-523	140	-497	-523	-543
Kostnader för material, varor och tjänster	-76 175	-69 549	-6 626	-72 916	-69 549	-69 757
Lokalkostnader	-9 740	-9 355	-385	-9 454	-9 355	-9 413
Energi	-186	-190	4	0	-190	-190
Annonser, information och Reklam	-328	-259	-69	0	-259	-259
Telekommunikation	-191	-172	-19	-152	-172	-172
Projekt/objekt fastighet	-15	0	-15	-27	0	0
Datorutrustning	-2 784	-2 014	-770	-3 443	-2 014	-2 014
IT-konsulttjänster	-1 847	-741	-1 106	-1 062	-741	-741
Serviceavtal/Datakommunikation	-11	0	-11	-12	0	0
Övriga tjänster	-1 810	-720	-1 090	0	-720	-389
Övriga kostnader i kkl 6+7	-3 197	-3 181	-16	-6 639	-3 181	-2 884
Avskrivningar	-2 403	-2 242	-161	-2 297	-2 242	-2 480
Övriga verksamhetskostnader	-22 511	-18 874	-3 637	-23 086	-18 874	-18 542
Finansiella kostnader	-155	-154	-1	-229	-154	-154
Finansiella intäkter och kostnader	-155	-154	-1	-229	-154	-154
Summa Kostnader	-126 028	-115 031	-10 997	-121 461	-115 031	-115 550
RESULTAT	126	0	126	2	0	0

Kommentarer kring avvikelser mot budget, Kultur och ideell sektor:

- Högre intäkter för utbildning och kultur vilket beror på arbetad tid i KMV-projekt som ej är budgeterade uppdragsprojekt +1 832 tkr
- RS-anslag, ersättning för sjuklönekostnader pga Covid-19, +171 tkr
- Högre statsbidrag vilket beror på ej budgeterade uppdragsprojekt samt ej budgeterade statsbidrag, +2 958 tkr
- Övriga intäkter högre vilket beror på ej budgeterade uppdragsprojekt samt extra bidrag från KUR med anledning av Covid-19, externa medel, +6,1 mkr

- Högre personalkostnader än budgeterat då personal anställts för att arbeta med konst för Nya akutsjukhuset, -732 tkr
- Högre kostnader för utbildning och kultur vilket beror på ej budgeterade uppdragsprojekt, -882 tkr
- Högre kostnader för lämnade bidrag vilket beror på ej budgeterade statsbidrag, verksamhetens finansiering i projekt samt utbetalning av extra bidrag från KUR pga Covid-19, -5 884 tkr
- Högre lokalkostnader vilket beror på ökade kostnader för underhåll av lokalerna i Hallstahammar WestmannaArvet, -385 tkr
- Högre kostnader för datorutrustning avser kostnader i ej budgeterat uppdragsprojektet Regional bibliotekssamverkan, -770 tkr
- Högre IT-kostnader som avser kostnader i ej budgeterat uppdragsprojektet Regional bibliotekssamverkan, -1 106 tkr
- Högre kostnader för övriga tjänster, vilket beror på ej budgeterade KMV-projekt +1 090 tkr
- Högre avskrivningskostnader än budgeterat -161 tkr

Arbetad tid

Den arbetade tiden är inte helt jämförbar med föregående år då verksamheten tidigare år hade flera personer anställda med viss typ av lönebidrag, extra tjänst, som nu inte finns kvar. Dessa typer av lönebidrag är inte jämförbara med varandra. Därför ser det ut som att antalet ÅA har ökat med 3 vilket inte är helt rättvisande. Uthyrning av Hörsalen har ställts in pga Covid-19 och då minskade behovet av extrapersonal.

Investeringsredovisning

Verksamheten har under året investerat för 1 180 tkr, varav konst 491 tkr och övriga maskiner och inventarier 689 tkr.

Mobilitetsstöd

Kostnader för mobilitetsersättning som Region Västmanland betalar till andra folkhögskolor för perioden januari-december 2020 uppgår till totalt 7 620 tkr vilket är 2 470 tkr högre än budgeterat. Kultur och folkbildningsnämnden har beviljats maximalt 2 000 tkr i kostnadstäckning för de kostnader för mobilitetsersättning som inte rymms inom nämndens budget för 2020.

Landets folkhögskolor som har deltagare från Västmanland ska i början av varje termin skicka prognos till Region Västmanland där antal deltagarveckor ska framgå. Utifrån dessa prognoser görs en bedömning av årets kostnader. Tyvärr lämnar inte alla folkhögskolor någon prognos och i vissa fall är den felaktig, vilket har lett till det som sedan faktiskt har fakturerats för 2020 är 1 042 tkr högre än tidigare helårsprognos.

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202012	Budget 202001- 202012	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Regionersättning	6 900	4 900	2 000	0	4 900	6 900
6%-ig ersättning vid upphandling	387	250	137	0	250	250
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	0
Intäkter	7 287	5 150	2 137	0	5 150	7 150
Utbildning, kultur mm	-7 620	-5 150	-2 470	0	-5 150	-7 150
Summa Kostnader	-7 620	-5 150	-2 470	0	-5 150	-7 150
Finansiella kostnader	-1	0	-1	0	0	0
Finansiella intäkter och kostnader	-1	0	-1	0	0	0
RESULTAT	-333	0	-333	0	0	0

Övrigt att rapportera från verksamheterna

Tärna folkhögskola

Skolledningen på Tärna tog tillsammans med förvaltningsdirektören och ordförande i Kultur- och Folkbildningsnämnden den 17/3 ett beslut om att stänga Tärna folkhögskola för verksamhet på plats efter rekommendationer från regeringen gällande vuxenutbildning. Ytterligare stängningsbeslut fattades under våren som gällde fram till 14/8. Det innebär att deltagarna på skolans långa kurser och deltagarna på den studiemotiverande folkhögskolekursen, SMF, studerade på distans via läroplattformen Google. Det innebär också att skolan ställde in all kortkursverksamhet samt konferensverksamhet. Internatet var öppet som vanligt för de deltagare som önskade bo kvar på skolan.

Skolan hade en alternativ skolavslutning, 29/5, som var digital i form av en kortare film som lades ut på skolans interna Facebooksida. Rektor höll ett kort tal och sedan bjöd personalen på en egenregisserad dans. Det sistnämnda var inspirerad av Norges statsminister och hennes ministrar som i år inte firade sin nationaldag som vanligt och därför bjöd de istället på en dans som man la ut på Youtube.

I vanliga fall erbjuder Tärna sommarkurser v 26 och v 33. 2020 genomförde skolan endast skrivarkurser på distans. Det gick bra och deltagarna var nöjda med kurserna.

Verksamheten startade höstterminen som planerat 24/8. Det gjordes på ett anpassat sätt och enligt rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Skolan hade undervisning på plats, men man studerade på distans när så var möjligt.

Folkbildningsrådet (FBR) beslutade om extra platser gällande yrkesutbildningar på folkhögskola i början av maj pga det rådande läget och att många blev arbetslösa. Tärna ansökte och fick 14 platser till Allmän kurs-Akutsjukvård. En utbildning som dels ger grundläggande behörighet till yrkeshögskola dels kunskap inom de grundläggande vårdämnena. Kursen beräknas pågå i fyra terminer. De studerande kan efter kursen antingen studera vidare och få högskolebehörighet, jobba inom t ex äldreomsorgen eller söka sig vidare till Yrkeshögskolan. Tärna antog 7 st till kursen i höst, och har antagit lika många till vårterminen 2021.

Tärna ställde även under hösten in all konferensverksamhet och kortkurser genomfördes enbart på kvällstid och i mindre skala än det brukar. Internatet var öppet för studerande på långa kurser.

Skolan har under 2020 endast haft ett konstaterat positivt Covid-19-fall vilket visar att både personal och deltagare har tagit ett stort personligt ansvar.

Skolan hade som mål att genomföra 40 platser på den studiemotiverande folkhögskolekursen, SMF. Verksamheten hade också ansökt om 5 platser på Etableringskursen, men enligt Arbetsförmedlingen så har det under året inte funnits medborgare inom Etableringsuppdraget så det sista målet har inte nåtts. Skolan ansökte under hösten om ytterligare 10 platser på SMF så totalt har Tärna haft 50 st deltagare på SMF-kursen under året.

Tidigare strategiplan för Tärna folkhögskola löpte ut 2019 och därför påbörjade skolan arbetet med en ny utvecklingsplan hösten 2019. Under 2020 har personal och politiken jobbat intensivt med projektet där målet har varit en utvecklingsplan som sträcker sig mot 2030. Utvecklingsplanen har utgått från Agenda 2030, regionala utvecklingsstrategi (RUS) och från samhällets samt invånarnas nuvarande och framtida behov.

Utvecklingsplanen kommer att vara ett stöd för skolans framtida utveckling med sikte mot 2030. En systematisk verksamhetsuppföljning skapas utifrån denna plan som följs upp en gång om året. Kultur- och Folkbildningsnämnden tog beslut om "Framtidens folkhögskola-Tärna folkhögskola 2030" den 8:e december 2020.

Tärna har uppnått målet med antalet deltagarveckor trots färre antal korta kurser. Reglering skedde till höstterminen vid antagningen till läsårets långa kurser då skolan antog något fler än verksamheten brukar.

Det är glädjande att skolan hade många sökanden till samtliga skolans långa kurser till höstterminen om man jämför med samma tid förra året. När skolan sammanfattade resultatet så var det mer än dubbelt så många ansökningar än 2019. Detta ansökningstryck märktes redan efter jul och nyår, alltså före pandemin började. Det är positivt att folkbildningen är en sådan viktig del i samhället och för individen.

Aktivitet	Status	Kommentar
	Ej påbörjat - Pågår - Klart	
Arbeta aktivt med samhällets olika aktörer inom utbildning och arbetsmarknad		Ett kontinuerligt arbete. Bra nätverk om kring verksamheten ger bra samarbeten.
Använda en tydlig plan för marknadsföring av skolans olika verksamheter		Kontinuerligt arbete som kommer att följas upp i slutet av varje månad.

Uppfylla antal deltagarveckor, ca 4250 dv på långa kurser och 750 dv på korta kurser. (Totalt ca 5000 dv)		Kontinuerligt arbete. Löpande uppföljning under året.
Uppdatera verksamhetens strategiska mål.		Arbetet satte igång hösten 2019 och en ny utvecklingsplan för Tärna antogs av KFN i december 2020.
Bedriva attraktiv folkbildning.		Kontinuerligt arbete. Innefattar alla våra verksamheter, långa och korta kurser, uppdragsutbildningar samt konferenser.
Uppfylla målen från Region Västmanland, staten samt de strategiska målen genom att t ex mäta nöjdhetsindex.		Kontinuerligt arbete. Vi stämmer av detta vid varje delår- och årsbokslut.

Genomförda utvärderingar

Tärna genomför utvärderingar med deltagare som studerar på långa kurser dels återkommande på respektive kurs dels genom en skriftlig enkät som genomförs vid varje terminsslut, i december och i maj.

Svaren i den skriftliga enkäten är graderade från 1 till 8 där 8 är det högsta värdet.

Resultatet från **vårterminen** visar att majoriteten av deltagarna ser sitt år på Tärna folkhögskola som mycket bra och man är nöjd med sin vistelse och sina studier på skolan. Totalt sett så är medelvärdet 6,9 (av 8).

86 % kan tänka sig att rekommendera Tärna till andra och skolan får högt medelvärde vad gäller vad man tycker om att tiden på Tärna har stimulerat till att vilja fortsätta studera i framtiden (6,5 av 8). Deltagarna tycker också att Tärna har uppfyllt förväntningarna till ett medelvärde på 6,7. Deltagarna tycker att de har kunnat påverka sin tid på Tärna i rätt så stor grad, medelvärdet visar 6,0 (av 8).

Deltagarna upplever att det är jämställt och miljövänligt på skolan. Personalen får ett högt omdöme, mellan 6,6 och 6,9 och man tycker att kvalitén på servicen är god. Deltagarna tycker att skolan har tagit hänsyn till de individuella behoven man har och att man har fått det stöd man behöver samt att verksamhetens arbetssätt har fungerat bra.

Skolan har fått en hel del positiva kommentarer om hur verksamheten hanterade pandemin då skolan snabbt och smidigt ställde om till distansundervisning. De studerande uppskattade det och att Tärna var tydliga med all information omkring detta. Deltagarna har dock också uttryckt att de saknade att vara på skolan och att få träffa sina kompisar och personalen.

När den skriftliga enkäten gjordes i **december** så angav 65% att tiden på Tärna stimulerat dem till att studera vidare. Många upplever också en stor gemenskap på skolan och lite drygt 84% anger en ökad livskvalitet.

Deltagarna på Tärna upplever att det finns goda säkerhetsrutiner avseende brandutrymning. Upplevd tillgänglighet, bemötande och kompetens hos personalen har också ett relativt högt medelvärde (6,4-6,5-5,5).

En klar majoritet upplever vidare att undervisningsgrupperna är lagom stora och att de får den stöttning de behöver från SYV och kurator. Man är generellt sett mycket nöjd med både den inre och yttre miljön, allt från städning till tillgång på datorer och utrustning i gymnastikhall och badhus.

I undervisningen upplever 74% att skolan tagit hänsyn till individuella behov, ett medelvärde på 6,0, och att skolans arbetssätt passar för dem. Något större andel (76%) uppger också att de fått det stöd i undervisningen de behövt.

Vidare är många nöjda med de måltider som serveras på Tärna (ca 40% ger en 8:a inom detta område).

En stor majoritet av de internatboende upplever att skolans drog- och alkoholpolicy efterlevs och att ordningen generellt på internatet är god.

Sammantaget uppger 64% att Tärna uppfyllt de förväntningar man haft, medelvärdet är 5,4. Man är generellt också nöjd med den kurs man gått och tycker att skolan hanterat den speciella pandemisituationen på ett bra sätt, medelvärde 6,0.

En kommentar från utvärdering i december:

"Jag upplever att Tärna är en trygg miljö där man vågar prata och säga sin åsikt. Man vågar vara annorlunda. Lärare och klasskamrater behandlar en med respekt och värdighet. Alla stöttar alla. Tärna har hjälpt mig att bli lyckligare och finna mer klarhet i livet."

Kultur och ideell sektor

Region Västmanland arbetar för att det ska finnas ett rikt och tillgängligt kulturutbud och föreningsliv i hela länet. Ett rikt utbud av aktiviteter gör vårt län attraktivt att leva och arbeta i. Kultur är även en del av folkhälsan och utgör därför en viktig del av den hälsofrämjande regionen.

Verksamheter inom kultur och folkbildning har som övriga delar av samhället påverkats kraftigt under coronapandemin. Kultur och ideell sektor har arbetat med att skapa förutsättningar i och med de nya förhållandena och har i löpande dialog med kommunerna, fria kulturskapare och fria grupper och agerat utifrån devisen "vi ställer inte in, vi ställer om". Mycket av verksamheten har flyttats till digitala kanaler och istället för att ställa in arbetar verksamheterna för att i möjligaste mån flytta fram evenemang och projekt. Även om läget förväntas bli bättre under 2021 tar det lång tid innan utvecklingen är ifatt.

All kulturverksamhet utgår från den antagna regionala kulturplanen 2019-2022. Planen är också grund för ansökan av statlig medfinansiering. 2020 fick Region Västmanland 32,5 miljoner kronor att fördela till regionala kulturverksamheter i länet.

28 augusti fick Region Västmanland beslut om extra statligt stöd till Kultursamverkansmodellen med anledning av Covid-19. Stödet var på 3 515 tkr och fördelades till de verksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen. Stödet var till för att täcka

inkomstbortfall, ökade kostnader samt möjlighet att arbeta med digitalisering för Västmanlands teater, Västmanlandsmusiken, Läns museet, Kulturutveckling, Västmanlands läns hemslöjdsförbund och Arkiv Västmanland.

Kultur och ideell sektor stödjer den kulturpolitiska dialogen i länet genom att hålla i olika nätverk och skapa mötesplatser för dialog.

Samverkansgrupp Kultur och idrott består av politiska representanter från regionen och samtliga länets kommuner. Uppgifterna är att identifiera och prioritera gränsöverskridande samverkansuppgifter mellan Region Västmanland och länets kommuner samt lämna synpunkter på förslag till överenskommelser, riktlinjer/rutiner och projekt som utarbetas av tjänstepersonerna. Nätverket ska vara en arena för lärande och erfarenhetsutbytte inom regionala kultur- och idrottsfrågor.

Regionen driver Kultur- och fritidschefsnätverk med representanter för de regionala kulturverksamheterna som ingår i samverkansmodellen. Syftet är att stödja den kulturpolitiska dialogen i länet och nätverket behandlar samverkans- och utvecklingsfrågor som bedöms vara gemensamma för Region Västmanland, kulturinstitutioner och länets kommuner.

Förutom dessa två samverkansarenor driver Kultur och ideell sektor Bibliotekschefsnätverk, Barn- och ungdokumentnätverk, Arrangörsnätverk, Konstnätverk, Filmpedagogiskt nätverk, Nätverk för visningsaktörer, Ung Kultur Möts Västmanland, Kulturlabbet för fria kulturskapare och PUP Nätverk som är länsövergripande nätverket för Program, utställningar & pedagogik inom museisektorn.

Arbetet med att ta fram en regional idrottsplan är påbörjat i nära samverkan med RF-SISU Västmanland. Det har tagits fram en projektplan och projektet har nyttovärderats utifrån RUS olika delmål. Under året har det genomförts en webenkät samt digitala dialogmöten med kommuner och civila samhället kring idrottsfrågor. Samverkansgruppen Kultur och idrott har varit delaktiga i projektet.

Västmanlands teater har påverkats mycket av coronapandemin. Under året har ett stort antal föreställningar ställts in och flyttats om. Restriktioner och sänkta publikantal har gjort att teatern spelat för ca 80% färre besökare än föregående år. Västmanlandsmusiken har i princip flyttat fram och ställt in alla planerade konserter. Kommunalförbunden skriver separata årsrapporter som kommer att delges nämnden.

Karlskatan 2 höll museerna öppna till den 17 november då Västmanlands läns museum (VLM) stängde (Västerås konstmuseum stängde även de sedan i december) Planerade program och aktiviteter på plats på VLM var i stort sett inställda eller omställda till digitala hela året även om det under vissa perioder var möjligt att genomföra evenemang med ett starkt begränsat antal. Skyltar var uppsatta vid entréer och ingångar till museerna med folkhälsomyndighetens krisinformation. Besökare räknades och handlingsplaner upprättades för säkerställa att besöket skulle vara så säkert som möjligt.

Västmanlands läns museums arkiv och bibliotek på Karlskatan 2 stängdes den 17 mars och hölls stängt året ut. Detta på grund av omsorg om besökarna där som ofta är äldre och då tillhör en riskgrupp. Ytan i arkiv och bibliotek är liten. Personalen på Arkiv och bibliotek var i tjänst som vanligt och tog emot interna och externa förfrågningar på mail

och telefon (mängden förfrågningar har ökat under pandemin) och arbetat med andra ordinarie uppgifter.

Under sommaren gjordes en utlysning av stöd för konstnärligt skapande för fria professionella scenkonstgrupper med anledning av covid-19. De fria professionella scenkonstgrupperna i länet drabbas hårt av covid-19 på grund av inställda och framflyttade uppdrag. Under denna paus möjliggörs tid för produktion av ny scenkonst som kan spelas för mindre grupper som inte kräver stora fysiska samlingar och som kan använda digitala möjligheter för interaktiva föreställningar. Utlysningen Ny scenkonst för mindre fysiska samlingar fick in 10 ansökningar, en grupp sökte två projekt. Samtliga nio grupper som sökte beviljades stöd för olika projekt. Detta gjordes tillsammans med Näringslivsenheten och medel kommer från kulturprojekt samt regionala utvecklingsmedel.

Västmanlands Taltidning har under året tillhandahållit samhällsinformation, reportage, evenemangstips och annan information som underlättar synskadades vardag. Taltidningen har gett ut en länstaltidning, nio kommunala taltidningar samt den lättlästa taltidningen Fredagsgodis varje vecka.

Konst i vården har under året arbetat med inventering av konstsamlingen samt deltagit i arbetet med konstnärlig gestaltning vid nya sjukhuset i Sala.

Projekt konst ska genomföra de konstnärliga gestaltningarna i Nytt akutsjukhus Västerås (NAV). En projektplan för konst är antagen och en arbetsgrupp är etablerad. Budget och tidplan är framtagna och ett Konstprogram för NAV är påbörjat.

Västmanlands läns museum

Under 2020 har läns museet, trots pandemin, arbetat med att utveckla deltagarkulturen i museets publika arbete. Det ligger helt i linje med International Council of Museum (ICOM) som betonar museers arbete med involvering när det gäller museers roll i frågor om kultur, demokrati, integration, hållbarhet och lokal utveckling.

De säger att "Museer är perfekt positionerade för att adressera och stärka samhällen, eftersom de kan arbeta med samhället för att öka allmänhetens medvetenhet, stödja forskning och kunskapsuppbyggnad för att bidra till planetens välbefinnande och för kommande generationer" (icom.org, 2020).

Arbetet har även uppmärksamrats nationellt då vårt samskapande projekt Koldioxidteater på Västmanlands läns museum kom på delad andra plats som årets pedagogiska projekt i museisverige. Det samproducerades även en bok om projektet med designers, skådespelare, museipersonal, forskare och de unga som var med. En annan bok, Skinnskattebergs *boardfabrik 1950-1988* och ett nummer av tidskriften *Spaning* med tema TÅG samproducerades med Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening. 2020 vann även läns museet Årets samtidsdokumentation för ljudvandringen "Livet i Skitviken" från DOSS – Dokumentation av Samtida Sverige. Motiveringen löd:

Livet i Skitviken är en dokumentation från Västmanlands läns museum. Med små medel har de fångat en subkultur på en undanskymd plats omgiven av nya skrytbyggen i Västerås. Den har bland annat resulterat i att enskilda berättelser tillgängliggjorts via en app. Det gör det möjligt att lyssna på berättelserna samtidigt som man befinner sig på plats. Ett nytt och spännande grepp där insamling och utställning integreras.

DOSS vill med priset Årets samtidsdokumentation uppmärksamma särskilt inspirerande och nytänkande samtidsdokumentära projekt. DOSS är ett nätverk för alla som arbetar med samtidsdokumentation vid svenska museer och andra kulturinstitutioner.

I och med att all programverksamhet ställdes in under senare delen av våren och även över sommaren på grund av den rådande situationen (Covid-19), har verksamheten försökt ersätta mötet med besökaren IRL med digitalt material. Innehållet i materialet är kopplat till den aktuella situationen och i linje med museets uppdrag i kulturplanen. Medarbetarna har arbetat mycket med film och bildspel med inspelade berättelser. Det har inte gjorts tidigare och omställningen har inneburit nya arbetsuppgifter för många och en positiv utvecklingskurva inom digital kommunikation. Medarbetarna har gjort ett enormt arbete och ställt om på mycket kort tid. Detta är en sammanfattning av Västmanlands läns museums digitala kanaler och aktiviteter under pandemin 2020:

Museets barnlördagar med skapande verksamhet ersattes med instruktionsfilmer inspirerade av 70-talets barnprogram. Vid ett tillfälle var det också möjligt att hämta ett pysselkit i receptionen och använda det när de tittade på filmen vilket var populärt. Vi skapade koncept som återkom:

- historiska pausgympor,
- husmoderns karantäntips,
- djuplodande historier om en bild ur samlingarna,
- filmade visningar av museets minimala höjdare,
- filmade intervjuklipp med årsbokens författare
- ägaren av en tillfällig utställning (KISS)

Vår kommunikatör skapade under våren en ny rubrik där allt vårt digitala material finns samlat på museets hemsida och därmed lättare att hitta, vi kallar den Digiseum.

En blogg har startats där besökare får följa verksamheten från en arkivares perspektiv.

Kulturmiljövård (KMV)

Kulturmiljövården genomförde under juni ett samarbete mellan länsmuseum och Västerås stad kring ungas deltagande och engagemang i kulturarvsarbetet. Under några veckor i juni arbetade ungdomar med olika platser och byggnader i Västerås.

KMV har under året också fortsatt med arbetet att ta fram nya kulturmiljö-program i Västerås, Skinnskatteberg, Sala, Hallstahammar, Norberg och Arboga kommuner. KMV har fortsatt stort tryck som remissinstans för länets kommuner för att vara stöd och hjälp i samhällsplaneringen och rådgivning till privatpersoner gällande byggnadsvård och samhällsplanering via telefonsamtal, mail och platsbesök. KMV har även utfört uppdrag i form av kulturhistoriska utredningar, antikvariska förundersökningar, dokumentationer och antikvarisk medverkan. Dessa externa uppdrag genomfördes när det var möjligt efter att riskanalys utifrån rådande Coronaläge gjorts.

Utställningsverksamheten

Västmanlands läns museum har under perioden haft både basutställningar och tillfälliga utställningar på Karlsgatan 2 i Västerås. Under året visades den tillfälliga utställningen Porträtt, postiljoner & picknick - västmanländska kvinnor bakom kameran och utställningen KISS - THE EXHIBITION som drog många besökare och gjort juni, juli och augusti till en stor besökssuccé, trots att vi valde att inte marknadsföra den enligt plan pga Corona. Besök har följt säkerhetsföreskrifter och det har fungerat väldigt bra. "Hållbara rum" som inkluderar en utställning, ett bygge av ett "tiny house" i utställningsrummet och workshoppar i samarbete med Hemslöjdsförbundet öppnade under hösten 2020, men stängdes den 17 november 2020 till följd av att museet stängde för att ytterligare begränsa smittspridningen. Museet hade fortsatt öppet i alla digitala kanaler och ställde om resurserna dit för att tillgängliggöra innehållet i utställningen. En vandringsutställning har turnerat runt om i länet.

Pedagogik och program

Den pedagogiska verksamheten påverkades av corona-pandemin. Visningar hann genomföras under årets två första månader. En del inbokade visningar och föredrag kunde ställas om till digitala visningar och gav oss en möjlighet att prova och utveckla den pedagogiska verksamheten till att bli mer digital. Pedagogerna har under året arbetat med att ta fram arbetsmaterial för skolor kopplat till innehållet i museets basutställningar och som kommer att lanseras på läns museets nya hemsida i början av år 2021. Under året har museet även arbetat fram ett nytt digitalt bokningssystem för skolor för att förenkla och effektivisera bokningen av visningar och pedagogiskt material i form av studielådor till länets alla skolor. För att presentera systemet bjöds lärare i länet in till tre digitala infoträffar. Annat pedagogiskt material som pedagogerna arbetat fram under året är arbetsmaterial till utställningen inom samarbetsprojektet Ohtsesdih.

Under sportlovet vecka 9 bjöd pedagogerna in fritidshem till lovaktiviteter med tema "Barn förr" och vårsådd. Under höstlovet vecka 44 erbjöds besökare att ta del av ett quiz i utställningarna och genomförde även tre lovaktiviteter i samarbete med Västmanlands hemslöjdsförbund, se under rubrik slöjda på lovet.

Museets programverksamhet 2020 har förstås påverkats enormt mycket av pandemin. Året började med fullbokade fruntimmersfikor i februari och mars samt mycket välbesökta barnlördagar samma månader. Tre föreläsningar hann också genomföras. Föredraget "Forska om ditt hus" med museets arkivarie Ivan Klaesson och byggnadsantikvarie Emma Karp var populärt liksom det där den prisbelönande fotografen Anna Clarén berättade om sitt fotograferande, med anledning av vår utställning om kvinnliga fotografer. Vecka 10 arrangerade vi tillsammans med Västerås konstmuseum en fruntimmersvecka i och med internationella kvinnodagen den 8 mars.

KulturarvsIT

Arbetet med att vårda, skanna och registrera arkivbilder pågår löpande inom arbetsområdet Kulturarvs-IT. Arbetet har fokus på publicering av bilder på Digitalt Museum för att nå ut regionalt och nationellt. Detta arbete har kunnat fortsätta under Corona, men med större ansvar för att leverera material till sociala media. Under de skarpaste restriktionerna i december utökades också möjligheten till hemarbete för att minska smittspridning.

Föremålsmagasin WestmannaArvet (WA)

På WestmannaArvet i Hallstahammar finns museets föremålsarkiv, vård- och registreringslokaler. Under 2020 prioriterades rehabilitering av personal, rekrytering av vikarie för att ha en föremålsantikvarie på plats, inventering, vård och komprimering av föremålssamlingen för om möjligt skapa lite mer förvaringsytor i befintliga magasin. Magasinet höll därför stängt för nya föremål och visningar året 2020 ut. Arbetet med långsiktiga planer för WA, ur ett bevarandeperspektiv för samlingarna återupptogs. Ansökan Till Länsstyrelsen/Riksantikvarieämbetet om ett pilotprojekt 2021-2022 för att ta hand om WestmannaArvets osorterade osteologiska material gjordes, och till den ansökan har museet fått ett positivt förhandsbesked.

Kulturservice

Besök/besöksservice

Besöksstatistiken för hela året visar på ett minskat besöksantal på ca 60%, där den största minskningen var under perioden mars- maj samt perioden innan jul fram till årsskiftet då museet var helt stängt för besökare. Till skillnad från många andra museer i Sverige har VLM varit öppet under i princip hela året. Tydliga riskanalyser och förändrade arbetssätt för personalen har bidragit till att skapa en trygg och säker miljö för både personal och besökare.

Sommaren blev välbesökt och jämfört med tidigare års besöksstatistik blev det en ökning med ca 30%. En anledning till denna ökning var den "hemester" trend som blev kopplat till Covid 19.

Ett nytt guidekoncept har tagits fram av besöksservice för att komplettera de ordinarie visningarna på museerna. Detta koncept bygger på korta introduktionsvisningar av både läns och konstmuseet samt även av Karlsgatan 2 och dess historia

Café

Tidigare caféentreprenör valde under våren att avsluta sin verksamhet på Karlsgatan 2. anledningen till detta var kraftigt minskade intäkter p.g.a pandemin.

Till sommaren blev det klart att Region Västmanland/Samlad Service tog över driften av kafé. De startade upp sin verksamhet i början av september. En viktig del i och med den nya driften var att integrera kafé i den ordinarie arrangemangs- och programverksamheten samt att ta fram nya koncept som kan lyfta och stärka Karlsgatan 2 som mötesplats.

Kommunikation

Med bakgrund av det läge som har varit har den interna och externa kommunikationen förändrats och en ny kommunikationsstrategi har tagits fram.

Tidigare tryckta program och fysisk marknadsföring har ersatts av olika digitala alternativ som har varit mer flexibla och har lättare kunnat ändrats utifrån rådande situationer.

Genom olika typer av digital dokumentering av både utställningar och programverksamheter har museet varit tillgängligt för besökarna oavsett vilka direktiv som har varit gällande.

Kulturarv Västmanland

Från starten av 2020 påbörjades utvecklingen av den nya webbsidan Kulturarv Västmanland tillsammans med webbleverantör. Den nya webbsidan blev publik 21 oktober 2020. På den nya webbsidan kan besökaren läsa artiklar om exempelvis personer, platser eller historiska händelser i Västmanland, bläddra bland bilder, se filmer eller läsa dokument samt lära känna platser, byggnader och hitta besöksmål genom Kulturarvskartan. Under 2020 har även ett redaktörsnätverk bestående av en representant från respektive kommun etablerats. Även privata aktörer har gått en redaktörsutbildning och börjat publicera eget material på sidan.

Sommarmuseum

Under första delen av sommaren testades ett nytt koncept som gick under namnet "Sommarmuseum". Fyra ungdomar anställdes inom ramen för Västerås Stads gymnasiearbetsplatser. Deras huvudsakliga arbetsuppgifter var att driva ett café samt att erbjuda barn och föräldrar olika programverksamheter som t.ex arkeologiskola, historiskt pyssel eller "lekar från förr".

Fastighet, säkerhet och museiteknik

Det nya kameraövervakningssystemet är nu i funktion. Detta system bidrar till att öka säkerheten i museet men det skapar även en bättre arbetsmiljö för besöksservice då man lättare kan få en överblick av lokalerna och besökarnas flöde.

Ett årshjul har tagits fram för att tydliggöra återkommande säkerhets- och fastighetsrutiner. Årshjulet är även ett verktyg där medarbetarna kan få en översikt kring vad som sker kopplat till fastighet och säkerhet och om/hur det ev. påverkar det vardagliga arbetet.

WestmannaArvet (WA)

WA har under året belastats med stora underhållskostnader, kostnader som till stora delar inte gick att förutse inför budgetarbetet 2020. I samband med nya kontraktsförhandlingar med Hallstahammars kommun har det framkommit att gränsdragningslistan bygger på det avtal som skrevs 1999 och är väldigt svårtolkat kopplat till vem som ansvarar vad och hur drift och underhållskostnader skall fördelas mellan parterna. Vidare börjar väsentliga driftanläggningar (klimat) bli uttjänta vilket kommer att innebära stora investeringsbehov framöver.

Regionens fastighetsförvaltning driver tillsammans med fastighetsansvarig på KS arbetet med att förhandla fram ett nytt hyreskontrakt med Hallstahammars kommun. Parallellt tittas även på lösningar om att ev. flytta hela WA till andra lokaler i en närstående framtid.

Kulturutveckling

En viktig mötesplats där frågeställningar lyfts som öppnar för dialog och debatt kring kreativa, hållbara och utvecklande platser är Kulturtinget. Den 12 november genomfördes Kulturtinget digitalt. Temat för konferensen var *Lyckliga platser* med föreläsningar från nästan alla kulturområden i Västmanland. 129 unika besökare deltog på livesändningen med 439 visningar. Kulturtinget gick också att se en månad i efterhand.

Kulturlabbet Västmanland var verksamt för andra året - ett nätverk för kulturella och kreativa näringar i Västmanland (i samverkan mellan konstområdena litteratur, bild och form samt film) med programförklaringen: "Kulturlabbet Västmanland är en mötesplats för konstformerna litteratur, konst och film, en dynamisk träffpunkt med kurser, workshops och föreläsningar.

Arrangörer

Kulturutveckling samordnar det regionala arrangörsnätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt. Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med arrangörskap i sin regionala organisation, eller har en samordnande funktion. Nätverket har haft totalt fyra sammankomster under våren och hösten 2020. Pandemin har ställt flera kulturområden och nätverket har på olika sätt jobbat utifrån nya frågor, behov och omställningar. Nätverket har varit referensgrupp för beslut vid fyra tillfällen för projektstöd för arrangörer i Västmanland. Formen har funkade bra och kulturutveckling har nu ett breddare stöd i handläggningen, ett uppdrag som kommer från den regionala kulturplanen.

Barn och unga

Region Västmanland, Kulturutveckling samordnar det regionala barn- och ungdokulturnätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt.

Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med barns- och ungas rätt till kultur i sin kommun/organisation, eller har en samordnande funktion. Fyra nätverksmöten, alla digitala, har genomförts 2020 med olika fördjupande teman; Barnkonvention blir lag 2020, Covid-19 omställning, Regional Liv och hälsa rapport samt jämställdhet.

Arbete med att undersöka förutsättningar för en regional kulturgaranti har påbörjats under 2020. Kulturutveckling har träffat och intervjuat nyckelpersoner i alla kommunerna. Insamlingen har analyserats som ska ligga till underlag för fortsatt arbete. Förutsättningarna ser olika ut i kommunerna för att säkerställa kultur för barn och unga. Många signaler har inkommit om att covid-19 starkt påverkat kulturutbud och aktiviteter för skapande skola. Barn och unga har i många fall inte fått tillgång till kultur i skolan.

Kulturutveckling har erbjudit fyra sommarferieplatser genom Västerås Stad (AME). Ungdomarna har tagit över Karlsgatan 2 och bland annat arrangerat "Midsommar på Karlsgatan" och "Kultur och idrott" utomhus i anslutning till Karlsgatan 2. De har gjort poddar, filmer och livesändningar som vänder sig till andra unga. De har fått kunskap inom ungdokultur och fått testa på olika aktiviteter som arrangörskap, fysiska och digitala mötesplatser samt vara med och påverka beslut.

Beslut togs tidigt att ställa in vårens lokala UKM-festivaler i Västmanland. UKM regionsfestival var fastlagd till början av maj 2020 och skulle arrangeras av föreningen Född i farstun. Under våren har UKM Västmanland haft tät kontakt med UKM Sverige med hänsyn till den rådande situationen av pandemin. Kulturutveckling beslutade i augusti tillsammans med länets arrangörer att UKM regionsfestival tar en paus under rådande omständigheter av covid-19 och återkommer våren 2021. Ungdomsföreningen Född i Farstun fick däremot i uppdrag att skapa och genomföra en coronasäkrad aktivitet i Surahammars kommun för länets unga den 23-24 oktober.

WARM UP är ett regionalt initiativ där samverkan med unga, civilsamhället och kommuner är en av nyckelfaktorn för att olika kulturuttryck ska synliggöras och ge möjlighet för utveckling inom ung kultur. Fyra olika mötesplatser genomfördes under året på Karlsgatan 2.

Bibliotek

Samarbetsprojektet Bibliotek i Västmanland har gått in i förvaltning. En struktur för det gemensamma arbetet finns med förvaltningsteam, arbetsgrupper och nätverk med ansvariga kontaktpersoner i alla kommuner. Bibliotekscheferna är styrgrupp för det gemensamma arbetet. Alla transporter med mediasändningar går nu till respektive kommunbibliotek. Ett samarbetsavtal finns nu mellan alla kommuner som fram till 2022 reglerar samarbete och budget för drift och support samt utveckling av gemensamt biblioteksdatasystem samt gemensam webbplats. Regionen är inkluderad genom att tillhandahålla transporter. Diskussioner har inletts för att utöka innehållet i samarbetsavtalet, t ex för inkludering av mediasamarbete, fortbildning mm. Inom samarbetet har Kulturutveckling arrangerat två utbildningsdagar för all bibliotekspersonal kring biblioteksjuridik med fördjupning i förvaltningsrätt, upphovsrätt och bibliotekslagen.

2020 var det sista året för den nationella satsningen Digitalt först med användaren i fokus. Workshops och utbildningar har genomförts i samtliga kommuner, utifrån självskattningstestet samt olika kompetensområden inom Digitalt först och med utgångspunkt i Digiteket. Utöver de lokala utbildningarna så har tre föreläsningar/webbinarium anordnats inom kompetensområdena Digitalt samarbete, Problemlösning (pedagogiskt handledande samtal) och Skapa digitalt innehåll.

Höstens Träffpunkt biblioteksplaner genomfördes med en webbsändning från Kungliga biblioteket samt möjlighet till diskussioner i Zoom. Det anordnades även en regional träff med uppföljning kring länets kommunala biblioteksplaner. I förväg gjordes en enkät om status och behov kring de lokala biblioteksplanerna. Tillvägagångssättet med enkät i kombination med ett uppföljande möte med möjlighet till diskussion kommer att fortsatt användas som metod för uppföljning av de lokala biblioteksplanerna. Två kommuner, Västerås och Köping, saknar aktuell biblioteksplan 2020.

Bild och form

2020 var sista året för projektet *Ett kulturliv för alla - konst* med stöd från Kulturrådets treåriga regionala utvecklingsbidrag. Att de övergripande effektmål som sattes upp vid projektstart är uppnådda är tydligt vid uppföljning av dessa tre år. Samverkansformer är etablerade mellan regionen, kommunerna och civilsamhället för att gemensamt arbeta med konst. Konsten har stärkts som kulturform i länet och det har resulterat i en breddad kompetens. I Västmanland har det resulterat i ett 60-tal konstinslag i form av utställningar eller residens mm. 66 pedagogiska program har genomförts i samband med bland annat utställningar främst riktat till den prioriterade målgruppen barn och unga. Projektet har främjat kreativa näringar och har inneburit uppdrag till 63 konstnärer. Det är även tydligt vid projektavslut att det här är en god början, men att det behövs fortsatt arbete med utveckling av bland annat kompetens och infrastruktur.

För att fortsätta stärka samverkan ansökte Kulturutveckling om ett nytt regionalt utvecklingsbidrag från Kulturrådet för området bild och form. Samtliga kommuner var positiva till medverkan och höjde även sin insats rent ekonomiskt i jämförelse med

projektet Ett kulturliv för alla - Konst. Projektansökan beviljades och det nya projektet kommer att påbörjades 1 november 2020 och går under benämningen ASK - *Arbetsfält för samtida konst*. Det nya projektet gör det möjligt att undersöka möjligheterna för ett regionalt resurscentrum för konst. Projektet beviljades 300 000kr för år 1.

Årets värd för det mellansvenska samarbetet *Konstdygnet* var Region Sörmland och konferensen genomfördes i år digitalt för samtliga deltagare. Arbetsgruppen införde ett interregionalt hemmaresidens som en insats för konstnärer under rådande pandemi. Hemmaresidenset blev också ett nytt inslag som utvecklade konferensen tack vare att de deltagande konstnärerna fanns med och berättade om sin residensperiod under konferensen.

Film

Ett nätverk för kulturskolornas filmpedagoger har startats. Kulturutvecklaren har under året kallat till nätverksträffar en gång i månaden (från och med mars har träffarna skett digitalt via Teams). Syftet med nätverket är att erbjuda erfarenhetsutbyte och fortbildning samt att stärka samverkan mellan kulturskolorna i form av gemensamma projekt med mera. Som ett resultat av nätverkets önskemål om fortbildning erbjöds alla kulturskolepedagoger i Västmanland en kurs med högskolan Valand på Karlsgatan 2 i Västerås 13-14 augusti. Genom ett stöd från kulturrådet kommer ett projekt genomföras där Västmanlands kulturskolor anställer en Länsfilmpedagog som kommer arbeta för att stimulera filmskapande i alla länets kommuner.

Den regionala filmtävlingen *Guldmisteln* arrangerades i digital form. Filmfestivalen arrangerades i år i samarbete med ett lokalt produktionsbolag som hjälpte till med sändningen. En drygt tre timmar lång sändning livestreamades från en studio. Kortfilmer varvades med förinspelade intervjuer med filmskapare och livekänsla skapades genom en programledare i studion. Det hela avslutades med en prisutdelning där vinnaren fanns med på länk i direktsändning.

En målsättning fanns om att genom att göra festivalen digitalt var att kunna nå fler än vad som vanligtvis besöker festivalen. Streamen hade 280 visningar varav 150 var under direktsändningen och resterande var under det dygn som sändningen låg kvar att se i efterhand.

Noomaraton, filmtävlingen där man gör film på tid, arrangeras i större delen av landet för att stimulera till filmskapande. I Västmanland så deltog i år 11 lag spridda på olika platser. Bl.a. deltog kulturskolan med sina elever i Köping och Skinnskatteberg och filmklassen på Tärna folkhögskola var engagerad. I den nationella finalen var det ett av bidragen från Västmanland som tog hem segern.

Filmstöd har kommunicerats och handlagts tre gånger under året. Sammanlagt har 17 olika filmprojekt i olika genrer fått stöd. Under året har stöd till filmskapare även erbjudits i form av löpande konsultationer med fokus på projektutveckling, manusutveckling eller enligt filmarens behov.

Arbetet fortsätter med att utveckla ett resurscentrum i Västmanland. Hallstahammar kommun är drivande i frågan i samarbete med kulturutveckling. Ett utredningsdokument har tagits fram, dialog har förts med Filminstitutet och planer finns för en ansökan till Kulturrådet för att förankra verksamheten. Ansökan planeras till februari 2021.

Läs- och litteraturfrämjande

Inom det läsfrämjande arbetet har olika kompetensinsatser och nätverksarbete genomförts. I mars var det en dag om biblioterapi som metod för att stärka barns och ungas rätt till en trygg och jämlik uppväxt med 50 deltagare.

I samarbete med bibliotekshögskolan i Borås och den regionala biblioteksverksamheten i Västmanland, Uppsala, Dalarna och Sörmland anordnades ett webinarium, "Läsfrämjande som professionellt objekt", 18 juni med ca 100 deltagare.

En arbetsgrupp med bibliotekarier har samarbetat för att utveckla ett arbete med små barn och för att förbereda för en bokstartsansökan. Projektansökan till Kulturrådet beviljades 1,2 miljoner för år 1.

I juni 2020 lanserade Region Västmanland och VLT/Mitt Media en gemensam novelltävling för unga vuxna, *Novell 2020 – En sommar i skuggan av Corona*.

Region Västmanland var, tillsammans med Region Jämtland Härjedalen, värd för det nationella nätverket NÄLLI:s årliga konferens för regionala litteraturutvecklare den 24–25 november. Temat för konferensen var *Författarnas villkor och det litterära klimatet*. Föredragande: regionala författare, Sveriges Författarförbund, Upphovsrätsorganisationen ALIS, Kulturrådet, VLT/Mitt Media och Kritiklabbet.

Omställningsberättelser (Berättelsens kraft för en hållbar omställning) är ett treårigt projekt i samverkan med Lunds universitet som beviljades medel av Kulturrådet i april. Efter utlysning har en konstnärsgroup med sju kulturskapare (författare, filmare, konstnärer och en dansare) rekryterats och under hösten har de genomgått utbildning i konstnärsdriven processutveckling, under ledning av Kulturinkubatorn Transit. I december lanserades podden *Omställningsberättelser*.

Framtida utmaningar

Tärna folkhögskola

Bevakning av situationen till följd av covid-19 för anpassning av verksamheten.

Bibehålla och utveckla det goda varumärket "Tärna folkhögskola". Skolan ska bedriva attraktiv folkbildning vilket ska genomsyra hela verksamheten.

Arbeta praktiskt med utvecklingsplanen som riktar blicken mot 2030 och det behov som kommer att finnas i samhället och för individen. Utgångspunkt är bl a Agenda 2030 samt den Regionala utvecklingsstrategin som finns i Region Västmanland.

Arbeta aktivt med samhällets olika aktörer inom utbildning och arbetsmarknad.

Använda en tydlig plan för marknadsföring för skolans olika verksamheter.

Uppfylla antal deltagarveckor.

Besparingskrav inför kommande år.

Kultur och ideell sektor

Bevakning av situationen till följd av covid-19 för anpassning av verksamheten.

Säkerställa ett hållbart, tillgängligt och dynamiskt kulturliv i Västmanland även under pandemin.

Genomföra arbete med ny regional kulturplan under pandemin.

Klimatsystemet på WestmannaArvet, kostnad för lokaler, samt resurser för säker vård och hantering av de föremål vi har inom VLM är en utmaning.

Barn och ungas rätt till kultur. I kartläggningen om regional kulturgaranti har flera kommuner och kulturinstitutioner berättat om flera år av minskade bokningar av kulturaktiviteter för barn och unga.

Behov av stärkta medel till film och digitaliseringsområdet för att kunna möta efterfrågan och arbeta utifrån tillgänglighetsperspektivet.

Tillgänglighetsanpassningen av material online till gällande lag kräver troligen större resurser än som är budgeterat.

Besparingskrav inför kommande år.